

TVÆRFAGLIGT CENTER
FOR BØRN & UNGE

PJECE OM STAMMEN

STAMMER JEG?

Denne folder handler om stammen. Folderen henvender sig til forældre, pædago-ger og andre, som har at gøre med børn, der stammer, og som gerne vil have mere viden om stammen.

Formålet med den er at oplyse om, hvad stammen er, hvilke konsekvenser det kan have for et barn at stamme, og hvilke tanker stammen kan sætte i gang.

Desuden er der råd om, hvad man som voksen kan gøre for at støtte og hjælpe barnet videre med accept af stammen.

Folderen indeholder:

- En pixi-bog du kan læse med dit barn, om drengen Oskar, der stammer
- Fakta/viden om stammen

- Redskaber til hvordan du kan hjælpe dit barn
- Vejledning i hvordan du kan komme videre, hvis du har behov for mere hjælp

Pixibogen er en historie, som kan være udgangspunkt for en samtale med barnet om et svært emne og hvor der er mulighed, for at inddrage barnets egne oplevelser med stammen fra hverdagen. Historien er opdigtet på baggrund af børns udsagn om stammen.

Pjecen er udarbejdet af Stammeteamet Ved Tværfagligt Center for Børn og Unge, Hjulmagervej 8K, 7100 Vejle.

*Find mere inspiration og information på www.tcbu.vejle.dk/sprog
Illustrationer: Stig Spangsberg*

VIDEN OM STAMMEN...

- 5 % af alle børn i alderen 3 – 6 år stammer i en periode. Ligesom Oskar.
- 80 % af disse børn holder op med at stamme igen.
- Man ved ikke, hvilke børn, der fortsætter med at have brud i talen som voksne.

- Omgivelsernes reaktion på stammen påvirker barnets trivsel og oplevelse af sin stammen.
- Børn reagerer følelsesmæssigt forskelligt på stammen.
- Stammen er et fysiologisk fænomen, som gør, at samspillet mellem hjernen og tale-musklerne bliver upræcist.

HVORDAN LYDER STAMMEN?

Stammen lyder forskelligt fra barn til barn.

Eksempler:

Jeg hedder O-o-oskar (Gentagelser)

Jeg hedder O...skar (Blokeringer)

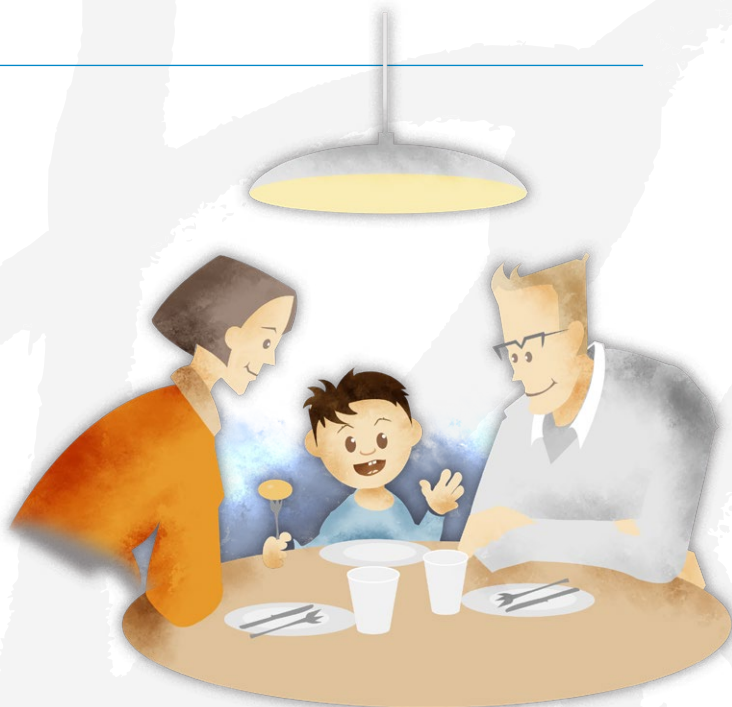
Jeg hedder Ooooo-skar (Forlængelser)

HVEM KAN HJÆLPE?

Vidste du, at du som voksen har en vigtig rolle i at hjælpe børn, der stammer. Det handler om kommunikation, samvær og lyst til at bruge sproget hjemme, i børnehaven og i skolen. Det sproglige samspil har stor betydning for barnets udvikling og selvværd.

Find mere inspiration og information på www.tcbu.vejle.dk/sprog

Det er ikke muligt at fjerne stammen, men du kan hjælpe barnet med at acceptere sin stammen. Målet er at bevare barnets talelyst og få stammen til at fylde så lidt som muligt i barnets liv.

5 % af alle børn i verden er påvirket af stammen i deres taleudvikling – uanset kultur.

Når 4 drenge stammer, er der omtrent 1 pige, som stammer.

1 % af den voksne befolkning i verden er påvirket af stammen.

HVEM KAN JEG SPØRGE?

I Vejle Kommune har alle daginstitutioner og skoler tilknyttet en tale-hørekonsulent fra Tværfagligt Center for Børn og Unge. Tale-hørekonsulenten har specifik viden om stammen.

Sammen med dig finder vi frem til en indsats, som passer til dit barns udfordringer, alder, modenhed og dagligdag.

Du kan få kontakt til den rette tale-hørekonsulent ved at tage kontakt til din daginstitution eller skole.

Find mere inspiration og information på www.tcbu.vejle.dk/sprog

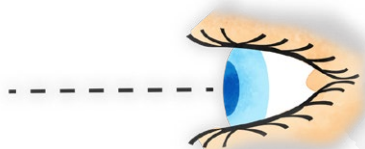

GODE RÅD TIL SAMTALER MED BØRN

- **Giv dig god tid** i samværet med barnet.
Vis at du har tid til at lytte.

- **Lyt** til indholdet af det barnet siger, ikke måden barnet siger det på.
- Tilbyd naturlig **øjeblikkontakt** og vent tålmodigt, indtil barnet har talt færdigt.

Øjenkontakt

- Vær en god talemådel.
– **Tal langsomt** og brug simple sætninger.

- **Hold pauser** – vent med at svare.
– *Tæl til 10.*

Hold pauser

- Lav gode samtaleregler omkring barnet.
– **Tal efter tur** ved måltider eller samling.
- Tal med barnet om stammen. Kommentér stammen – vurder ikke.
– „Det var svært at sige. Godt du fik det sagt“.
- **Undlad at rette**, afbryde eller sige ordene.

-
- **Undlad at stille mange spørgsmål.**
– Fortæl først om din egen dag. Inviter derefter barnet til at fortælle, men lad barnet vælge selv.

Undlad at stille
mange spørgsmål

- **Undlad at give gode råd** til barnet som 'tag det roligt', 'træk vejret', 'slap af'
– gør det derimod selv.

- **Sænk tempoet i hverdagen** og sørg for en god nattesøvn.
– Vær opmærksom på antallet af aktiviteter.

Sørg for en
god nats søvn

Listen er lang, så kig på barnet, og udvælg de råd, som du vil sætte fokus på lige nu.

Hold fast i dit valg i en periode, og justér derefter din prioritering hen ad vejen i forhold til barnets reaktioner.

Vejle Kommune
Børn og Unge
Skolegade 1
7100 Vejle